

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 275/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, Jasenovská 11, Humenné, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 CoPr 4/2019-379 z 31. júla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 287/2019 z 26. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté rozhodnutia navrhuje zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby sťažovateľa, ktorou sa na žalovanom Ministerstve vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) ako právnom nástupcovi Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky domáhal určenia obdobia trvania pracovného pomeru a s tým súvisiacich finančných nárokov.

3. V rámci dôvodov napadnutého rozsudku krajský súd poukázal na skutkový stav zistený prvoinštančným súdom, založený na tom, že medzi stranami sporu bola 29. novembra 2006 uzatvorená iba jedna pracovná zmluva na dobu určitú (od 1. decembra 2006 do 30. novembra 2007), s dátumom vzniku pracovného pomeru 1. decembra 2006. Zmluvné strany sa dohodli na skúšobnej dobe v trvaní troch mesiacov od 1. decembra 2006 do 28. februára 2007. Takisto považovali všeobecné súdy za preukázané, že žalovaný oznámením z 9. februára 2007 (ďalej len „Oznámenie“) ukončil so sťažovateľom pracovný pomer ku dňu uplynutia skúšobnej doby bez uvedenia dôvodu. Argumentáciu sťažovateľa o tom, že pracovný pomer nemohol skončiť k 28. februáru 2007, pretože pracovná zmluva z 1. decembra 2006 uvedená v oznámení neexistuje, vyhodnotili ako nedôvodnú. Nezrovnalosť spočívajúca v roku uzatvorenia pracovnej zmluvy považovali všeobecné súdy iba za zjavnú chybu v písaní a bolo by v rozpore s logikou, aby právny predchodca žalovaného oznamoval sťažovateľovi skončenie pracovného pomeru, ktorý ešte dátumovo nemohol byť uzatvorený. Aj z reakcie sťažovateľa, ktorý listom zo 17. februára 2007 žiadal žalovaného o prehodnotenie rozhodnutia o ukončení pracovného pomeru, bolo možné vyvodit' záver, že sťažovateľovi bolo známe, aký pracovný pomer má byť skončený v skúšobnej dobe. Neskoršie tvrdenia sťažovateľa o existencii inej pracovnej zmluvy ako tej, ktorá bola do konania predložená, neboli preukázané, a preto všeobecné súdy nemohli vyhovieť žalobe v časti určenia, že zmluvné strany uzatvorili pracovný pomer 1. decembra 2006 na základe písomnej pracovnej zmluvy z 1. decembra 2006, pre neunesenie dôkazného bremena.

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti zameriava takmer výlučne a obsérne na rozsudok súdu prvej inštancie, polemizuje s jeho závermi, najmä pokiaľ ide o skutkové zistenia, ktoré považuje za nesprávne. V nadväznosti na to je podľa jeho názoru nesprávny i právny záver, ku ktorému tento súd dospel. Z rovnakých dôvodov považuje za „zmätočný, nepreskúmateľný a bez náležitého odôvodnenia“ i napadnutý rozsudok krajského súdu. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že v konaní všeobecných súdov došlo k eklektívnemu výberu dôkazov v jeho neprospech, k nedostatočnému vysporiadaniu sa s nespornými skutočnosťami, na ktoré v priebehu konania poukazoval a ktoré boli rozhodujúce vo veci samej, v dôsledku čoho došlo k zmätočnosti konania majúceho za následok porušenie jeho práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

6. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sa ústavný súd musel v prvom rade zaoberať otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti ako jednou z procesných podmienok jej prípustnosti.

Opierajúc sa o § 124 zákona o ústavnom súde [ako aj o rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54)], vychádzal pritom z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa ako procesne neprípustné. Keďže podľa § 124 štvrtej vety zákona o ústavnom súde, ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (9. február 2021), ústavný súd považoval dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti v danej veci za zachovanú.

7. Podstatou tejto časti ústavnej sťažnosti je všeobecná námietka sťažovateľa o porušení jeho práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý považuje za zmätočný, nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený. Sťažovateľ v rámci tejto námietky kritizuje zistený skutkový stav a následne i právne posúdenie svojej kauzy.

8. Ústavný súd v súvislosti s takto naformulovaným obsahom ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

9. Rešpektujúc judikatúru ESLP, ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre neustále pripomína, že jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne čl. 46 ods. 1 ústavy), je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07).

10. V intenciách uvedenej judikatúry ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v relevantných právnych predpisoch vo väzbe na rozhodné okolnosti veci. Krajský súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné ustanovenia Zákonníka práce, dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k namietanej (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru, keď uzavrel, že nesprávne uvedený dátum vzniku pracovného pomeru v oznámení o skončení pracovného pomeru (ktorý navyše nie je podstatnou náležitosťou upravenou zákonom), nespôsobuje neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Obsah oznámenia žalovaného vyhodnotil ako dostatočne jasný

a určitý, čo podporila i následná reakcia sťažovateľa vyplývajúca z jeho žiadosti o prehodnotenie skončenia pracovného pomeru adresovanej žalovanému. Podľa názoru ústavného súdu sú teda závery krajského súdu sústredené do napadnutého rozhodnutia (v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie) zrozumiteľne formulované, logické a vyvážené, a preto z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

11. V súvislosti so skutkovou polemikou sťažovateľa ústavný súd uvádza, že jeho vec bola posúdená v riadnom viacinstančnom konaní, pričom v procesnom postupe všeobecných súdov a ich skutkových zisteniach nie je nič, čo by oprávňovalo ústavný súd akokoľvek korigovať napadnutý rozsudok krajského súdu. Ústavná sťažnosť je tak v tejto časti iba nesúhlasom sťažovateľa so skutkovými zisteniami všeobecných súdov a opakovaním argumentov uplatňovaných v konaní pred nimi, z ktorých nevyplýva nič, čo by jeho sťažnostnú argumentáciu posúvalo do ústavnoprávne relevantnej roviny. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ už na svoje námietky dostal odpovede, ktoré vyplývajú z bodov 17 až 19 napadnutého rozsudku, tieto považuje za dostatočné a presvedčivé, a preto na ne na tomto mieste poukazuje bez potreby ich rekapitulácie.

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nie je toho názoru, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľný s čl. 46 ods. 1 ústavy alebo s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ani nesúhlas sťažovateľa s verdiktom krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

13. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany sporu. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu, vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010), čomu podľa názoru ústavného súdu učinil krajský súd zadosť.

14. Skutočnosti, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej ústavnej sťažnosti, tak neumožňujú prijať záver o porušení ním označených práv, a preto ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu

15. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ neuvádza vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnu relevantnú argumentáciu, ktorou by z ústavnoprávneho hľadiska namietal porušenie svojich ústavných práv jeho právnymi závermi. Inak povedané, sťažovateľ síce v petite sťažnosti označil konkrétne články ústavy

a dohovoru, ktoré mali byť napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jeho postupom porušené, avšak v obsahu ústavnej sťažnosti, napriek právnomu zastúpeniu, neuvádza argumentáciu alebo odôvodnenie jeho právneho názoru o porušení týchto článkov ústavy a dohovoru [požiadavka plynúca z čl. 127 ústavy a § 43 a 123 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], resp. nijako nepolemizuje so závermi najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania ako procesne neprípustného. Tento nedostatok vedie ústavný súd k odmietnutiu ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu